

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2022

aruandeaasta lõpp: 31.12.2022

ärinimi: Telia Eesti AS

registrikood: 10234957

tänavanimi, maja number: Mustamäe tee 3

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 15033

telefon: +372 6397213

faks: +372 6402027

e-posti aadress: info@telia.ee

veebilehe aadress: www.telia.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Bilanss	11
Kasumiaruanne	12
Rahavoogude aruanne	13
Omakapitali muutuste aruanne	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Raha	22
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	23
Lisa 4 Varud	24
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	24
Lisa 6 Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	24
Lisa 7 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	25
Lisa 8 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	25
Lisa 9 Materiaalsed põhivarad	26
Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad	27
Lisa 11 Kapitalirent	27
Lisa 12 Kasutusrent	29
Lisa 13 Laenukohustised	30
Lisa 14 Võlad ja ettemaksed	31
Lisa 15 Võlad töövõtjatele	31
Lisa 16 Eraldised	32
Lisa 17 Tingimuslikud kohustised ja varad	32
Lisa 18 Aktsiakapital	33
Lisa 19 Müügitulu	34
Lisa 20 Muud äritulud	35
Lisa 21 Kaubad, toore, materjal ja teenused	35
Lisa 22 Mitmesugused tegevuskulud	36
Lisa 23 Tööjõukulud	36
Lisa 24 Olulised käibevara allahindlused	37
Lisa 25 Muud ärikulud	37
Lisa 26 Intressikulud	37
Lisa 27 Tulumaks	37
Lisa 28 Seotud osapooled	38
Lisa 29 Sündmused pärast aruandekuupäeva	40
Lisa 30 Kasutusõiguse varad (IFRS 16)	41
Lisa 31 Rahavoogude kommentaarid	42
Aruande allkirjad	43
Vandeaudiitori aruanne	44

TEGEVUSARUANNE

Telia Eesti AS (Telia) on Eesti juhtiv IT- ja telekommunikatsiooniettevõtte, mis pakub erinevaid side-, meelelahutuse ja IT-teenuseid era- ja äriklientidele.

Telia hoiab Eestis juhtivat positsiooni kõigis oma fookusvaldkondades, milleks on internet (nii mobiilne kui kaabliühendusel põhinev internetiteenus), Telia TV (nii televiisoris, arvutis kui nutiseadmetes), erinevad IT-teenused (nt serverite ja töökohtade haldus, riist- ja tarkvarateenused, küberturbe lahendused) ja kõnesidelahendused (mobiilis, lauatelefonis ja arvutis). Teliale kuulub ka telekanal Inspira.

Samuti tegeleb ettevõtte IKT-sektori teenuste kasutamiseks vajaliku kauba ja seadmete müügi ning kaubamüügi finantseerimisega.

Telia Eesti AS kuulub sajaprotsendiliselt Põhja-Euroopa ühele suurimale telekommunikatsiooniettevõttele Telia Company AB, mille aktsiad on noteeritud Stockholmi ja Helsingi börsil.

Telia Eesti AS-ile kuulub 50% SK ID Solutions AS-ist ja 100% Green IT OÜ-st.

Kantar Emori 2022 aasta suurettevõtete maineuuringu järgi tunnistati Telia Eesti [kõige mainekamaks](#) suurettevõtteks, samuti kuulub ettevõtte kõige [ihaldusväärsemate tööandjate](#) hulka CVKeskus.ee tööportaali poolt korraldatud uuringu järgi.

Telia annab Eestis tööd ligemale 1500 inimesele ning on üks Eesti suurimaid maksumaksjaid. Telia on Eesti majanduse üks suuremaid investoreid, investeerides 2022. aastal Eestisse üle 60 miljoni euro.

Majandustulemused

Telia Eesti ASi müügitulu ulatus 2022. aastal 364,6 miljoni euroni ja kasvas aastaga veidi üle 2,8%. Ettevõtte ärikasum (EBITDA) oli samal ajal 123,2 miljonit eurot. Ühtlasi kasvatas Telia oma investeeringute mahtu Eestis: kui tavapäraselt jääb see suurusjärku 50 miljonit eurot, siis 2022. aastal oli investeeringute kogusumma ligi 60,5 miljonit eurot. Mahukamate investeeringute hulka kuulusid 5G võrgu ja optilise püsivõrgu ehitused, samuti pandi varasemast veelgi enam rõhku küberturbe lahenduste arendamisele.

Telia mobiililiitumiste arv ulatus 2022. aasta lõpus 1 266 miljonini, kasvades aasta varasemaga võrreldes 80 000 liitumise võrra. Telia interneti püsühenduse kliente oli aasta lõpus 242 000 ning TV-teenuse kasutajaid 200 000.

Telia üks peamisi fookusi oli 2022. aastal 5G võrgu arendamine ja laiendamine üle terve Eesti. 2022. aasta lõpuks kattis Telia uusima mobiilsidetehnoloogiaga ehk 5G-ga enam kui 50% Eesti elanikkonnast.

Terve 2022. aasta vältel jätkas Telia ettevalmistuste tegemist oma 3G võrgu sulgemiseks, mis on plaanis sulgeda 2023. aasta lõpuks. 3G sulgemine võimaldab kiirendada 4G ja 5G laienemist ning vähendab oluliselt keskkonna jalajälge, kuna uued tehnoloogiad kasutavad kordades vähem elektrienergiat. Läinud aastalõpu seisuga oli enam kui 99% Telia poolt teenindatavast mobiilse andmeside mahust 4G ja 5G võrkudes.

Alljärgnevalt on toodud Telia majandustegevust iseloomustavad olulisemad suhtarvud ja nende arvutuskäik:

	Arvutusmetoodika	2022	2021
EBITDA marginaal	Ärikasum enne kulumit / Müügitulud	33,8%	30,8%
Puhaskasumi marginaal	Puhaskasum / Müügitulud	14,8%	12,2%
Investeeringute suhe käibesse	Investeeringud / Müügitulud	16,6%	15,4%
Varade puhasrentaablus (ROA)	Puhaskasum / Keskmised varad	14,5%	11,5%
Omakapitali puhasrentaablus (ROE)	Puhaskasum / Keskmise omakapital	40,6%	36,2%

Maksustamine

Dividendide väljamakselt tasus Ettevõtte tulumaksu 2022. aastal 7 078 tuhat eurot ja 2021. aastal 4 455 tuhat eurot.

Töötasudelt arvatud sotsiaalmaks 2022. aastal oli 17 754 tuhat eurot ja 2021. aastal 17 042 tuhat eurot.

Töötajate keskmine arv 2022. aastal oli 1 498 ja 2021. aastal 1 527.

Tasumisele kuuluvat käibemaksu maksis Ettevõtte 2022. aastal 41 005 tuhat eurot ja 2021. aastal 40 643 tuhat eurot.

Olulised sündmused aastal 2022

Jaauanuaris toimus Telia eestvedamisel neljas üle-eestiline digikoristuspäev, millest võttis osa rekordilised 380 ettevõtet ja asutust ning üle 20 000 eraisiku. Digitaalne koristuspäev on 2019. aastal Telia poolt algatatud aktsioon, mille eesmärk on vähendada digitaalse prügi hulka ning juhtida tähelepanu digiprügi vähendamise olulisusele nii keskkonna kui küberturvalisuse vaates.

Veebruaris lõpetas Telia mitmete venekeelsete telekanalite edastamise oma TV-teenuse klientidele. Taustal keelas TTJA Venemaa agressiooni tõttu Ukraina vastu osade venekeelsete telekanalite edastamise Eestis nende kanalite poolt keelatud sisu (sh sõja õhutamise ja sellekohase väärinfo levitamise) näitamise tõttu. Mitmete Vene telekanalite suhtes rakendusid ka sanktsioonid.

Veebruari lõpust alates rakendas Telia erinevaid soodustusi Ukraina suunakoodiga numbritel helistamisel ning sõnumite saatmisel.

Märtsis annetas Telia Ukrainast Eestisse jõudnud sõjapõgenikele 5000 tasuta 8-eurost kõnekaarti koos sinna juurde kuuluva mobiilse interneti mahu ning kõnede ja SMS-idega. Lisaks annetasid Telia töötajad ligi 300 nutiseadet Ukraina sõjapõgenikest lastele. Telia toetas 25 000 euroga Triumf Health'i vaimse tervise toe rakendust lastele, millele loodi ka ukrainakeelne versioon.

Aprillis avaldatud 2022. aasta rahvusvahelise jätkusuutlike brändide indeksi (Sustainable Brand Index) uuringu põhjal hindasid tarbijad juba kolmandat aastat järjest Eestis kõige jätkusuutlikumaks telekommunikatsiooniettevõtteks Teliat.

Mai alguseks oli Telia Eestis tööle pannud juba 200 5G tugijaama, kattes 5G leviga kolmandiku Eesti elanikkonnast. Telia oli ühtlasi ainus kohalik mobiilsideoperaator, kes sel hetkel 5G võrku rajas, kasutades selleks samu sagedusalasid, nagu 4G võrgu puhul.

Juuni alguseks kasutas juba ca 100 000 klienti Telia võrgus 5G telefoni.

Juulis omandas Telia riigi poolt oksjonile pandud 5G sagedusloa 3,6GHz sagedusalas, mida ettevõtte asus kasutama oma 5G võrgu laiendamiseks ning klientidele erinevate teenuste pakkumiseks. Omandatud 5G sagedusluba lõi võimaluse hakata juba sama kuu lõpus pakkuma 5G koduinternetti kiirusega kuni 500 Mbit/s.

Septembris rikastus Telia TV värskes sisukeskkonnaga Inspira +, mis tõi Telia TV klientideni üle 1000 tunni tasuta filme, saateid ja seriaale.

Suvel ja sügisel testis Telia diisलगeneraatorite asendamist keskkonnasõbralike vesinik-generaatoritega. Telia lõi pilootprojekti raames käd Eesti idufirmaga PowerUP Energy Technologies, kelle toodetud uuenduslikke ja keskkonnasõbralikke vesinik-generaatoreid katsetatakse mobiilside tugijaamade toimimise tagamiseks elektrikatkestuste korral.

Sügisel aktiveerus Telia viie aastane taastuenergia kasutamise leping Eesti Energiaga, mille kohaselt tarnib energiafirma Teliale 156 GWh ulatuses taastuenergia Leedu Telšiai tuulepargist. Kõnealune maht katab 70% Telia serveriruumide, mobiilside tugijaamade, juhtimiskeskuse ja kontorite elektrienergia vajadusest.

Oktoobris jõudis Telia Inspira telekanali vahendusel Eesti telepublikuni maailmakuulsa kokandussaate „MasterChef“ kodumaine versioon ehk „MasterChef Eesti“, millest kujunes lühikese ajaga Inspira kanali kõige vaadatum saade.

Novembris omandas Telia 700MHz sagedusala oksjonilt endale 5G sagedusload, mida ettevõtte hakkas kasutama 5G võrgu edasiseks laiendamiseks just maapiirkondades.

1.detsembril 2022 sai Telia Eesti juhiks Holger Haljand.

Detsembris Kantar Emori poolt avaldatud suurettevõtete maine [uuringu](#)s jagasid esimest ja teist kohta Swedbank ja Telia, kolmandaks tuli Orkla Eesti.

Investeeringud

2022. aastal kasvas Telia oma investeeringute mahtu Eestis: kui tavapäraselt jääb see suurusjärku 50 miljonit eurot, siis 2022. aastal küündis investeeringute kogusumma ligi 60,5 miljoni euroni. Mahukamate investeeringute hulka kuulusid 5G võrgu ja optilise püsivõrgu ehitused, samuti pandi varasemast veel rohkem rõhku küberturbe lahenduste arendamisele.

Telia poolt rajatud optiline võrk, kus saab kasutada lairibakiirusi kuni 1Gbit/s, jõudis 2022. aasta lõpus enam kui 400 000 aadressini. Ühtlasi kaasajastas Telia oma püsiinterneti võrku eelmise aasta jooksul selliselt, et lisaks varasemale said veel 50 000 aadressi võimaluse liituda kas valguskaabli võrguga (kiirustel kuni 1Gbit/s) või kiire vasevõrguga (kiirustel kuni 200Mbit/s). Piirkonnad, kus Telia 2022. aastal mahukamaid interneti püsivõrgu arendusi teostas, olid Tallinn ja Harjumaa, Tartu ja Tartumaa ning Pärnu ja Pärnumaa.

2022. aastal mängisid investeeringute juures olulist rolli ka 5G sageduslubade oksjonid, mille käigus omandas Telia endale sagedusvahemikud 3,6GHz ja 700MHz sagedusalades, investeerides sageduslubade omandamisse suurusjärgus 10 miljonit eurot.

2022. aasta lõpuks oli Telial paigaldatud Eestis üle 300 5G tugijaama ning Telia 5G võrk kattis aasta lõpus enam kui poole Eesti elanikkonnast.

Lisaks moderniseeris ettevõtte aasta jooksul 150 mobiilside tugijaama asukohta, lisades nendesse asukohtadesse 5G võimekuse kui ka tõstes oluliselt olemasolevate 4G tugijaamade mahte.

Aasta jooksul valmis ka 15 päris uut mobiilse tugijaama asukohta Tallinnas ja Harjumaal (Kuuse, Vabaõhumuuseumi, Ämari, Padise, Tiskre, Võlle ja Pringi), Ida-Virumaal (Püssi ja Narva-Jõesuu), Järvamaal (Valgehobusemäe), Jõgevamaal (Pikknurme), Saaremaal (Soela), Tartumaal (Turu tn Tartu linnas), Valgamaal (Tehvandi staadion) ja Viljandi linnas ning rohkelt tugijaamadel ja repiiteritel baseeruvaid sisevõrke.

Erinevate võrguarenduste kõrval tõstis Telia ka oma IT teenuste küberkaitse võimekust. Küberturbe valdkonnas pakub Telia tuge ja teenuseid ka oma äriklientidele, näiteks teenustõkestusrünnakute kaitse (DDoS) ja turvaline internetilahendus ärikliendile (Turvanet). Investeeringutega küberkaitsesse on plaanis jätkata ka 2023. aastal

Telia investeerib pidevalt ka erinevate kliendilahenduste arendamisse. Nii on ettevõtte välja arendanud SMS-sõnumitel põhineva hoiatussüsteemi, millega hoiatatakse oma koduteenuste (koduinternet, TV-teenus) kliente äikese hooajal läheneva äikesetormi eest. See on aidanud kordades vähendada äikese poolt kahjustatud digibokside ja ruuterite hulka. 2022. aastal saatis Telia selliseid SMS-sõnumeid välja sadades tuhandetes.

Samuti arendab Telia koostöös tehnoloogiaettevõttega Cleveron innovaatilisi digiesindusi regioonides, kus ettevõttel täna füüsilist esindust pole, aga klientidel on soov oma seadmeid välja vahetada, uusi soetada või tellitud kaupa mugavalt kätte saada. Esimene digiesindus avati 2021. aasta lõpus Raplas, 2023. aasta aprillis lisandub digiesindus Paidesse. Esindusse sisenenud klient saab puutetundliku ekraani abil ühenduse Telia kõnekeskuse konsultandiga. Ekraani juurde kuuluva makselahenduse kaudu saab kaupade eest tasuta ning seejärel pakiroboti abiga seadmed kohe kaasa võtta

2023. aastal jätkab Telia mahukate võrguinvesteeringute suunamist nii mobiilside kui interneti püsiühenduse võrkudesse. Just valguskaablil põhineva püsivõrgu rajamine on osa ettevõtte laiemast võrgu laiendamise ja moderniseerimise programmist, mille kaudu pakub ettevõtte ligipääsu teenustele, mis vastavad tänapäevastele vajadustele. Lisaks soovime tagada nii tänaste kui tulevaste arendustega oma võrgu pikaajalise töökindluse ning võimalikult madala energiatarbe.

Telia 2023. aasta suuremad optikavõrgu arendusprojektid toimuvad Tallinnas, Tartus, Raplas, Pärnus, Kiilis, Raasikul, Nõos ja Valgas.

2023. aastal jätkab Telia investeeringute tegemist ka 5G võrgu laiendamisse. Ettevõtte eesmärk on katta kvaliteetse 5G võrguga enamik Eesti elanikkonnast ning arendada 5G võrku lisaks linnadele ka maapiirkondades.

Lisaks investeerib Telia 2023. aastal taastuvenergia lahendustega seotud projektidesse.

Makromajanduslik ülevaade

Terve 2022. aasta oli makromajanduslikult keeruline periood. Turgu mõjutas energiahindade ja muude sisendkulude kiire kasv, mis kandus edasi paljude teiste toodete ja teenuste hindadesse ega jätnud puudutamata ka IKT sektorit.

Veebruaris alanud sõda Ukrainas mõjutas terve aasta jooksul negatiivselt ka kohalikku majandust, hoogustades omakorda kiiret inflatsiooni ning süvendades tarbijates ebakindlust.

Äritegevuse hooajalisus

Ettevõtte äritegevus ei ole olulisel määral mõjutatud majanduse hooajalisusest ja tsüklilisusest.

Riskid

Riskijuhtimine on lahutamatu osa Telia strateegilisest-, finants- ja tegevuste juhtimisest.

Tõhusa ning tulemusliku riskijuhtimise eesmärgil on Telia loonud riskijuhtimise raamistiku, millele põhinevalt tuvastatakse, analüüsitakse, hinnatakse ning raporteeritakse riske vastavalt Telia peamistele riskikategooriatele. Ettevõtte peamised riskikategooriad on: strateegilinerisk, operatsioonirisk, finantsrisk, õiguslik- ja regulatiivnerisk, privaatsusrisk ja reputatsioonirisk. Tuvastatud riske käsitletakse riski realiseerumise tõenäosusest ja mõju ulatusest lähtuvalt. Telia juhtkonnal ning nõukogu liikmetel on ülevaade Telia olulisematest riskidest ning nende käsitlemise viisidest.

Telia käsitleb finantsriski eraldi kategooriana, mille alamkategooriateks on krediidirisk, likviidsusrisk ja tururisk.

Peamine finantsriski alamkategooria, millega ettevõtte kokku puutub, on krediidirisk. Krediidiriskina käsitletakse kliendi võimet tasuda võetud kohustusi tähtaegselt. Ettevõtteülese tõhusa krediidiriski juhtimise eesmärgil on vastuvõetud krediidipoliitika, milles määratletakse lühi- ja pikaajalise krediidiandmise reeglid kõikidele Telia poolt klientidele osutatavate teenustele. Krediidipoliitikas sätestatud reeglitest kinnipidamiseks on ettevõttes rakendatud kliendi krediidivõime hindamise reeglid, millele tuginedes määratakse kliendile osutatavate teenuste krediidilimiidid. Hoidmaks krediidiriski ettevõtte jaoks aktsepteeritaval tasemel vaadatakse klientidele kehtestatud krediidilimiite ja krediidilimiitide arvutuste reegleid regulaarselt üle. Vähemalt kord aastas esitatakse juhtkonnale ülevaade ettevõtte krediidiriskist ning sellega seotud planeeritud tegevustest.

Tulenevalt tugevast krediidiriski juhtimisest ja aktiivsest võlahaldusprotsessist ettevõtte likviidsusele oht puudub. Likviidsusriski juhtimiseks on ettevõttel võimalus kasutada emaettevõtte poolt väljastatud krediidilimiiti. Lisaks finantseeritakse lühiajalist hankijatele tasumisele kuuluvat rahavoogu läbi ostuarvete faktoormise, kus finantseeriva panga valiku teeb hankija.

Tururiskide all käsitletakse kõigepealt intressiriski ning valuutariski. Intressiriski juhtimisel arvestab ettevõtte rahaturul toimuvate võimalike muutustega, millega kaasnevad muutused ettevõtte investeringute väärtusele ning finantskohustustega seotud kohustuste muutustele. Juhtkonna hinnangul ei ole kõnealune risk märkimisväärne. Ettevõtte teostab välisvaluutas tehinguid väga piiratud koguses, millest tulenevalt valuutarisk on aktsepteeritaval tasemel ning ei oma mõju ettevõtte tegevustele.

Lisaks finantsriskidele, on äririskide juhtimine ka lahutamatu osa Telia riskijuhtimise strateegiast. Äririskidena käsitletakse konkurentide tegevustest tingitud riskid, kliendikäitumisest tingitud riskid ja geopoliitilised riskid.

Tänu tugevale strateegiale on ettevõtte avanenud võimalusi hästi ära kasutanud ning konkurentide tegevus ei ole märkimisväärselt mõju avaldanud. Äririskiga kaasnevad peamised ohud on vähenev turg ning kliendipoolne teenuste kasutusharjumuste muutus. Nimetatud ohu

mõjude leevendamiseks toob Telia turule innovatiivseid uusi teenuseid, mis vastavad kaasaegse kliendikogemuse ootustele.

2022. aastal oli ka äririskide juhtimisel suur osakaal tegevustel, mis tulenesid geopoliitilisest riskist, mille põhjustas Venemaa agressioon Ukrainas. Venemaa agressiivsest tegevusest tulenevalt täiendati olemasolevaid toimepidevuseplaanide viisil, mis tagavad Telia teenuste toimimise ka äärmuslike stsenaariumite korral.

Tulenevalt Euroopa Liidu poolt Venemaale ja Valgevenele kehtestatud sanktsioonidest rakendas Telia täiendavaid kontrolle ning muutis olemasolevaid protsesse. Rakendatud sanktsioonidest tulenevalt lõpetas Telia vene telekanalite edastamise.

Pingestunud geopoliitiline olukord tõi endaga kaasa küberrünnakute olulise kasvu. Sageli saatsid need rünnakud poliitilisi otsuseid, nagu näiteks tanki teisaldamine Narvas või vene telekanalite edastamise lõpetamine Eestis. Nende arengute taustal parandas Telia oma IT teenuste küberkaitse võimekust ning pakkus teenuseid ka oma klientidele, olgu selleks siis näiteks teenustökestusrünnakute kaitse või turvaline internetilahendus ärikliendile. Investeeringutega küberkaitseks jätkab Telia ka 2023 aastal.

Telia ühiskondlik panus

Telia üks olulisi ühiskondlikke ja sotsiaalseid eesmärke on muuta Eestis elamine ja töötamine paremaks läbi nutika ja kaasava digitaliseerimise.

Digitaliseerimine muudab oluliselt meie igapäevaelu ja on võtmefaktoriks ühiskonna positiivses arengus ning jätkusuutliku majanduse kasvus. Samas võib digitaliseerimine kaasa tuua ka riske ja muresid. Me mõistame oma vastutust ja peame oluliseks jätkusuutlikkust ja läbipaistvust.

Panustamine olulistesse mõjuvaldkondadesse nagu keskkonnahoid, digitaalne kaasatus, privaatsus ja küberturvalisus on osa Telia väärtustest ja äristrateegiast.

Digitaalse kaasatuse puhul on oluliseks teemaks ligipääsetavus Telia teenustele ja seadmetele, mille tagamine kõigile Eesti elanikele on jätkuv ja igapäevane töö.

Soovime, et kõik inimesed oleksid senisest enam digitaliseeruvasse ühiskonda kaasatud ning käiksid tehnoloogia arenguga kaasas. Eriti keskendume selles töös lastele ja vanemaealistele.

Telia Eesti on ühinenud mitmekesisuse kokkuleppega ning Telial on mitmekesisuse märgis „Austame Erinevusi“ alates 2020. aastast. 2022. aastal uuendas Telia märgise kehtivust. Telia mitmekesisuse ja kaasatuse eesmärgid toetavad võrdseid võimalusi ja soolist tasakaalu.

Lapsed ja noored on aktiivsed internetikasutajad. Töötame Telias selle nimel, et suudaksime ise ja kogenud partnereid kaasates nii laste, noorte kui ka lapsevanemate internetikasutust ohutumaks muuta. Usume, et internet rikastab laste elusid ning loob neile võimaluse arendada oma digitaalseid oskusi ja ka sotsialiseeruda, mängida ning õppida. Seejuures on oluline teada, et lapsed on eriti haavatavad internetis leiduvatele ohtudele nagu näiteks küberkiusamine ja vanusele ebasobiva sisu nägemine.

Alates 2017. aastast on Telia vedanud kampaaniat „Suurim julgus“, mis on suunatud küberkiusamise probleemi teadvustamisele ja ennetamisele. Kampaania raames oleme igal aastal viinud läbi mahukaid sotsiaalkampaaniaid nii Telia enda kui massimeedia kanalites.

Digitaalse kaasatuse vallas on Eesti ühiskonnas veel mitmeid väljakutseid: näiteks küündib naiste osakaal Eesti IT-ettevõtetes vaid 20%-ni. Seepärast innustame uusi põlvkondi ja aitame kaasa sellele, et täna tööturul järgmisi väljakutseid otsivad naised leiaksid need just IT-

valdkonnast. Pakume praktikakohti ümberõppe programmis „Work in TECH“, mille läbimisel on Eesti naistel võimalik tööle asuda IT-oskusi nõudvatel ametikohtadel. 2022. aastal algatasime ka programmi Women in Tech, mille raames alustab IT-sse ümberõpet 50 naist, kellest 15 on Teliast.

Telias on naiste ja meeste osakaal võrdne ning meie eesmärgiks on hoida Telias soolist tasakaalu kõikidel tasemetel, alates juhtkonnast ja keskastmejuhtidest. Lisaks tegeleme aktiivselt palgalõhega seonduvate teemadega. Telias ei tolereerita diskrimineerimist mistahes tunnustel.

Ettevõtte keskkonnamõjud ja tegevused keskkonnahoiu suunal

Telia tegevus ei avalda olulist mõju looduskeskkonnale. Küll oleme ettevõttena seadnud endale ambitsioonikad keskkonnanäesmärgid ning panustame võimalikult vastutustundlikule ja energiasäästlikule tegevusele.

Kõigis Telia Company grupi ettevõtetes (sh Telia Eestis) on kokku lepitud kontserni keskkonnasõbralike tegevuste eesmärgid aastani 2030. Telia keskkonnanäesmärkide peamiseks sisuks on muuta oma tegevus aastaks 2030 nii CO₂ emissiooni kui jäätmevabaks. Ambitsioonikate eesmärkideni on plaan jõuda läbi vastutustundliku digitaliseerimise, kaasates sellesse ka kõiki oma töötajaid, partnereid ja hankijaid.

Alates 2016. aasta algusest kasutab Telia Eesti ainult rohelist elektrienergiat. Rohelise Energia kliendid hoiavad loodust, aitavad toetada taastuvenergia tootjaid ning säilitada puhta keskkonna tulevastele põlvedele. Rohelise Energia tootmiseks kasutatakse 100% taastuvaid energiaallikaid: vett, tuult, päikest, olmejäätmeid, biogaasi ja biomassi.

2021. aasta märtsis allkirjastasid Telia ja Eesti Energia mahuka taastuvenergialepingu, mille kohaselt tarnib energiafirma Teliale alates 2022. aasta IV kvartalist viie aasta jooksul 156 GWh ulatuses taastuvenergiat, mida toodetakse Leedus Telšiai tuulepargis. Kõnealune maht katab 70% Telia serveriruumide, mobiilside tugijaamade, juhtimiskeskuse ja kontorite elektrienergia vajadusest ning on võrreldav ca 50 000 kodukliendi aastase elektritarbimisega.

Telia jätkab oma infrastruktuuri juurde päikeseparkide ehitamist. 2023. aastal on kavas lisada mobiilmastide juurde päikesepaneele, et kasutada taastuvenergiat otse allikast.

Telia on algatanud erinevaid projekte, aitamaks kaasa ökoloogilise jalajälje vähendamisele ühiskonnas.

2022. aasta jaanuari lõpus korraldas Telia juba neljandat aastat järjest suure üle-eestilise digikoristuspäeva. Aktsioonis osalesid sajad ettevõtted ja asutused ning tuhanded inimesed üle Eesti. Tegu oli juba neljanda üle-eestilise digikoristuspäevaga, mille eesmärk oli vähendada digiprügi hulka, kustutades oma seadmetest vanu ja kasutuid faile, vabastades sel moel nutiseadmete salvestusruumi ning muutes seadmed kiiremaks. Teisalt aitab kasutuna seisva digisisu kustutamine vähendada otseselt CO₂-jalajälge, mis omakorda annab panuse keskkonnahoidu.

2022. aastal laiendas Telia ka oma uuskasutatud seadmete kaubavalikut: kui 2021. aastal hakkas Telia müüma kasutatud nutitelefone, siis 2022. aasta suvel lisandusid tootevalikusse ka sülearvutid ja nutikellad. Kasutatud seadmete valiku laienemine annab klientidele võimaluse soetada kvaliteetseid ja garantiiga nutiseadmeid originaalhinnast tunduvalt soodsamalt. 2022. aasta lõpul hakkas Telia pakendama uuskasutatud telefone tekstiilijäätmetest valmistatud korduvpakenditesse koostöös Low imPackiga.

2022. aastal testis Telia diisलगeneraatorite asendamist keskkonnasõbralike vesinik-generaatoritega. Telia lõi pilootprojekti raames käed Eesti idufirmaga PowerUP Energy Technologies, kelle toodetud uuenduslikke ja keskkonnasõbralikke vesinik-generaatoreid katsetatakse mobiilside tugijaamade toimimise tagamiseks elektrikatkestuste korral.

Telia plaanib esimese Eesti telekommunikatsioonifirma oma mobiilside tugijaamade varutoiteks kasutama hakata rohelist energiat. Uudset lahendust kasutatakse varutoiteallikana juhul, kui tugijaamal katkeb ilmast või inimfaktorist tingituna tavapärane toide elektrivõrgust.

Erinevalt diisलगeneraatoritest ei paiska vesinikkütuseelemendil põhinevad elektrigeneraatorid õhku saastavat süsihappegaasi, ei tekita müra ja on hooldusvabad.

Telia vastutustundlik äritegevus

Telia juhindub oma äritegevuses vastutustundliku ja jätkusuutliku äri põhimõtetest, lähtudes seejuures emaeetevõtte Telia Company vastavatest poliitikatest ja juhenditest. Kõikide nende reeglitega, mis kehtivad muu hulgas näiteks vastutustundliku ärilise käitumise, altkäemaksu ja korruptsiooni vältimise, inimõiguste ja keskkonna valdkonnas, saab tutvuda [Telia veebilehel](#). Vastutustundliku ja jätkusuutliku äri nõuete järgimist nõuab Telia ka oma tarnijatelt.

Vastutustundliku Ettevõtluse Foorum (VEF) on väljastanud Telia Eestile kõrgeima ehk kuldtaseme kvaliteedimärgise, mis on tunnustus ausa, teadliku ja keskkonda säästva tegevuse eest. Kvaliteedimärgis omistatakse neile Eesti Vastutustundliku Ettevõtluse Indeksis osalenud ettevõtetele, kes peavad oluliseks ettevõtte jätkusuutlikku arengut ja panustavad strateegiliselt sotsiaalse- ja looduskeskkonna arengusse.

Telia on usaldusväärne partner nii era- kui äriklientidele, et koos arendada digitaalset elu Eestis ning teha seda turvaliselt ja looduskeskkonda hoidvalt.

Holger Haljand
Juhatuse esimees

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	18 547	13 014	2
Nõuded ja ettemaksed	80 468	80 425	3
Varud	18 044	12 793	4
Kokku käibevarad	117 059	106 232	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	2 936	2 936	6
Nõuded ja ettemaksed	11 877	12 163	3
Materiaalsed põhivarad	208 548	213 655	9
Immateriaalsed põhivarad	39 316	28 412	10
Kokku põhivarad	262 677	257 166	
Kokku varad	379 736	363 398	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	123 690	100 998	11,13,30
Võlad ja ettemaksed	71 716	65 051	14
Eraldised	6 094	6 804	16
Kokku lühiajalised kohustised	201 500	172 853	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	34 215	59 535	11,13,30
Võlad ja ettemaksed	1 662	1 849	14
Eraldised	2 507	2 462	16
Sihtfinantseerimine	242	242	
Kokku pikaajalised kohustised	38 626	64 088	
Kokku kohustised	240 126	236 941	
Omakapital			
Aktsiakapital nimiväärtuses	500	500	18
Ülekurss	19 327	19 327	
Kohustuslik reservkapital	8 817	8 817	
Muud reservid	49 879	49 879	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	7 092	4 718	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	53 995	43 216	
Kokku omakapital	139 610	126 457	
Kokku kohustised ja omakapital	379 736	363 398	

Kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Müügitulu	364 554	354 607	19
Muud äritulud	8 477	1 239	20
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivarade valmistamisel	4 711	4 365	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-98 514	-103 058	21
Mitmesugused tegevuskulud	-83 195	-78 778	22
Tööjõukulud	-70 593	-67 710	23
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-60 220	-59 546	9,10
Olulised käibevara allahindlused	-1 576	-1 036	24
Muud ärikulud	-712	-406	25
Ärikasum (kahjum)	62 932	49 677	
Kasum (kahjum) tütarettevõtjatelt	1 328	1 619	
Intressitulud	1	2	
Intressikulud	-3 191	-3 649	26
Muud finantstulud ja -kulud	3	22	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	61 073	47 671	
Tulumaks	-7 078	-4 455	27
Aruandeaasta kasum (kahjum)	53 995	43 216	

Rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	62 932	49 677	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	60 220	59 546	9,10
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-7 078	-334	20
Muud korrigeerimised	64	-45	
Kokku korrigeerimised	53 206	59 167	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	244	-4 685	3
Varude muutus	-5 251	-2 423	4
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	36 714	32 431	31
Makstud intressid	-2 219	-4 613	13,30
Makstud ettevõtte tulumaks	-7 078	-4 455	27
Kokku rahavood äritegevusest	138 548	125 099	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-42 358	-37 936	10,19,31
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	7 531	350	9,10
Laekunud intressid	1	2	
Laekunud dividendid	1 328	1 619	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-33 498	-35 965	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	50 532	25 000	13,28
Saadud laenude tagasimaksed	-102 511	-116 140	13,28
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-6 699	-6 233	11,30
Makstud dividendid	-40 842	-28 984	27,28
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-99 520	-126 357	
Kokku rahavood	5 530	-37 223	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	13 014	50 216	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	5 530	-37 223	
Valuutakursside muutuste mõju	3	21	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	18 547	13 014	2

Omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

						Kokku
	Aktiivkapital nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2020	500	19 327	8 817	49 879	33 702	112 225
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	0	43 216	43 216
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	0	-28 984	-28 984
31.12.2021	500	19 327	8 817	49 879	47 934	126 457
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	0	53 995	53 995
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	0	-40 842	-40 842
31.12.2022	500	19 327	8 817	49 879	61 087	139 610

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Telia Eesti AS (edaspidi ka Ettevõtte) 2022. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti raamatupidamise seadusega ja mida täpsustab raamatupidamise seaduse § 34 lõike 4 alusel kehtestatud valdkonna eest vastutav ministri määrus (toimkonna juhend).

Telia Eesti AS ei ole koostanud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, kuna 100% tema aktsiatest kuulub lepinguriigis registreeritud emaettevõttele Telia Company AB, mis on registreeritud aadressil Solna 16994, Rootsi Kuningriik ja kes koostab ise konsolideeritud aastaaruande.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumusest, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetes.

Telia Eesti AS raamatupidamise aastaaruanne on koostatud perioodi 01.01.2022-31.12.2022 kohta. Raamatupidamise aastaaruande esitus- ja arvestusvaluutaks on euro. Välisvaluutaks loetakse kõik teised valuutad peale euro. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Seisuga 31.12.2022 töötas Ettevõttes 1 585 töötajat, aruandeperioodi keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale oli 1 498. 31.12.2021 oli Ettevõtte töötajate arv 1 610, aruandeperioodi keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale oli 1 527. Kõik eelnimetatud isikud töötasid töölepingu alusel. Võlaõiguslike lepingute (s.h. töövõtu- ja käsunuduslepingud) alusel töötas seisuga 31.12.2022 38 inimest.

Finantsvarad

Ettevõtte on järgmised finantsvarad: raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (sh liising- ja faktooringnõuded) ning lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud.

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval, s.t päeval, mil Ettevõtte võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks.

Raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjatele ja muud nõuded (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuv summas.

Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse need algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb vara väärtuse võimalikule langusele viitavaid asjaolusid. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (näiteks nõuded ja lunastustähtajani hoitavad võlakirjad) hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdsväärtuseni (diskonteerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga). Väärtuse langusest tulenevaid allahindlusi kajastatakse kasumiaruandes kuluna. Juhul, kui eelnevalt allahinnatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtus järgnevatel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis on madalam a) finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdsväärtusest ja b) bilansilisest jääkväärtusest korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil juhul, kui allahindlust ei oleks eelnevalt toimunud. Allahindluste tühistamisi kajastatakse kasumiaruandes.

Finantsvara eemaldatakse bilansist, kui Ettevõtte kaotab õiguse antud finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle antud finantsvarast tulenevad rahavood ja enamiku antud finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Faktooringtehingud

Faktooringtehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral Ettevõtte (faktor) finantseerib oma koostööpartneri müüjaid nende varaliste nõudeõiguste ostmise kaudu. Ettevõtte soetab müüjalt nõude tulevikus ostja poolt ostu-müügi lepingute alusel tasumisele kuuluvate summade osas.

Faktooringtehingud jagunevad regressiõigusega faktooringtehinguteks (Ettevõtte omab õigust müüa tähtaegselt tasumata nõue müüjale osaliselt või täielikult tagasi) ja regressiõigusetu faktooringtehinguteks (Ettevõtte ei oma õigust tähtaegselt tasumata nõuet müüjale tagasi müüa). Faktori tuluks kujuneb lepingut sõlmides võetav ühekordne lepingutasu ja intressitulu sõltuvalt ostjale kohaldatud makseperioodi pikkusest. Laekumata faktooringnõudeid kajastatakse nõude soetusmaksumuses bilansikirjel Nõuded ja ettemaksed. Nõue ostja vastu tekib kauba või teenuse müügi kohta esitatud arve faktoormise ehk nõude soetamise hetkest. Intressiarvestust peetakse tekkepõhiselt.

Tarbijafaktooringu tehinguks loetakse faktooringtehingut, mida Ettevõtte pakub pikaajalise kasutuseaga tarbeesemete müüjatele nende erasikutest ostjatele järelmaksuga müümise võimaldamiseks. Ettevõtte tuluks on lepingut sõlmides võetav ühekordne lepingutasu ja intressitulu kahanevalt nõudesummal.

Tarbijafaktooringut kajastatakse raamatupidamises analoogselt liisingilepingutega.

Raha

Bilansikirje Raha ja raha ekvivalendid sisaldab kassa, pangakontode, koheselt tagasimakstavate deposiitide ning lühiajaliste väga likviidsete pangadeposiitide (tähtajaga alla kolme kuu) jääke. Raha ekvivalentideks loetakse ka lühiajalisi (üldjuhul kuni 3 kuud) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning millel puudub oluline turuväärtuse muutuse risk (näiteks lühiajalised deposiidid ja osalused sellistes rahaturufondides, mis investeerivad instrumentidesse, mis individuaalselt vastavad raha ja raha ekvivalendi mõistele). Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustiste koosseisus.

Rahavood

Rahavoogude aruandes kajastatakse raamatupidamiskohustuslase aruandeperioodi laekumisi ja väljamakseid, rühmitatuna vastavalt nende eesmärgile äri-, investeerimis- ja finantseerimistegevuse rahavooks.

Äritegevuse rahavoogusid kajastatakse kaudsel meetodil, mille puhul aruandeperioodi kasumit või kahumit korrigeeritakse mõjudega, mis tulenevad mitterahalistest tehingutest, äritegevusega seotud nõuete ja võlgnevuste muutustest ning muudest investeerimis- või finantseerimistegevuse rahavoogudest tingitud korrigeerimistest.

Investeerimis- ja finantseerimistegevuse rahavoogusid kajastatakse otsesel meetodil.

Tarnijafaktooringu makseid kajastatakse finantseerimistegevuse rahavoogudes saadud laenude tagasimaksete all. Saadud tarnijafaktooring on rahavoogude kontekstis mitterahaline tehing, millega korrigeeritakse vastavalt äritegevuse rahavoogusid.

Kursimuutuste mõju välisvaluutas hoitava rahale ja rahalähendite kajastatakse eraldi äri-, investeerimis- ja finantseerimistegevuse rahavoogudest.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutadeks loetakse kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta euro. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused (rahas tasutavad nõuded ja laenud) hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse bilansipäeval kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa Keskpanka valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursi alusel.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle Ettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui ettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle Ettevõttel on oluline mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui ettevõtte omab 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Telia Eesti AS aruandes kajastatakse investeeringuid tütar- ja sidusettevõtetesse soetusmaksumuses (miinus vajadusel tehtavad allahindlused). Soetusmaksumuse meetodi rakendamisel kajastatakse investeering algselt tema soetusmaksumuses (ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel toimunud tehingu puhul omandatud netovara bilansilises väärtuses) ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Tütar- ja sidusettevõtete poolt makstavad dividendid kajastatakse sel hetkel finantstuluna, kui Ettevõttel tekib õigus neile dividendidele, v.a. see osa dividendidest, mis makstakse välja selle vaba omakapitali arvelt, mille tütar- või sidusettevõtte oli teeninud välja enne selle tütar- või sidusettevõtte soetamist Ettevõtte poolt. Selline osa dividendidest kajastatakse investeeringu vähendusena.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse Ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused).

Sideteenuste osutamisel arveldustest rahvusvaheliste operaatoritega tekkivad tulud kajastatakse tekkepõhiselt. Arvete esitamiseni kajastatakse periodiseeritud nõuded osutatud teenuste eest muude viitlaekumiste real.

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja

kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes mitmesuguste tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisenä.

Varud

Varudena on bilansis kajastatud müügiks ostetud kaubad ning varade hoolduseks ja remondiks vajalikud materjalid (sidevõrgu ehituse materjalid, remonditarvikud, tööriistad jms), mis võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, müüjapoolsetest allahindlustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varud kajastatakse bilansis lähtuvalt sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärases äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks. Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse Ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 650 eurot, välja arvatud sidevõrguga seotud varad, mis kajastatakse põhivarana olenemata nende soetusmaksumusest, ja bürooruumide sisustamiseks soetatud varad maksumusega alates 1 600 eurot. Materiaalse põhivarana on bilansis kajastatud maa, ehitised, masinad ja seadmed ning muud pika kasutuseaga varad. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 650 eurot ja bürooruumide sisustuse puhul alla 1 600 eurot, kantakse kasutuselevõtmise hetkel 100% kuludesse ja peetakse arvestust bilansiväliselt. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga. Omatarbeks ehitatud põhivara soetusmaksumuse hulka arvestatakse objektiga seotud tegelikke valmistamisväljaminekuid. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et Ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu; ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Laenu intressikulu põhivara soetusmaksumuses ei kapitaliseerita. Põhivara valmistamisega seotud tööjõukulutused kapitaliseeritakse soetusmaksumuse hulgas.

Kui materiaalse põhivara eeldatav kaetav väärtus on püsivalt madalam jääkväärtusest, on vastav vara esitatud hinnatuna eeldatavas kaetavas väärtuses. Põhivara allahindlusi kajastatakse kasumiaruandes.

Amortisatsiooni arvestamise aluseks on põhivara kasulik eluiga, millest lähtuvalt on kujundatud amortisatsiooninormid.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Piiramata kasutuseaga objekte nagu maad ja kunstiteosed ei amortiseerita.

Vara hakatakse amortiseerima alates tema kasutusvalmis saamise hetkest (st alates hetkest, mil ta on juhtkonna poolt kavandatud seisundis ja asukohas) ning seda tehakse kuni amortiseeritava osa täieliku amortiseerumiseni või vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalset vara (arenguväljaminekud, patendid, litsentsid, kaubamärgid, tarkvara) kajastatakse bilansis siis, kui vara on Ettevõtte poolt kontrollitav, tema kasutamisest saadakse tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumus on usaldusväärselt mõõdetav. Omandatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalset põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil lähtudes vara eeldatavast kasulikust elueast. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Määratud elueaga varade puhul hinnatakse vara väärtuse langust, kui on ilmnunud asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele.

Kulutused litsentside, patentide, sertifikaatide ja muu immateriaalse põhivara soetamiseks kapitaliseeritakse, kui need on pikaajalised ning on võimalik hinnata neilt kulutustelt tulevikus saadavat tulu.

Ettevõtte oma telekanali programmi levitamise seotud filmide, seriaalide, spordiülekannete ja muude televisioonisaadete näitamisõigused kajastatakse eraldi bilansikirjel immateriaalse vara koosseisus hetkel, mil Ettevõttel tekkis vastava programmi edastamise õigus ning amortiseeritakse lineaarselt vastavalt litsentsi kasutusõiguse kehtivusajale.

Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvutitarkvara arenduskulud

kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, Ettevõtte poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest saadakse tulevast majanduslikku kasu pikema aja kui ühe aasta jooksul. Kapitaliseeritavad arvutitarkvara arenduskulud hõlmavad arendamisega otseselt seotud kulutusi. Tarkvara valmistamisega seotud otsesed tööjõukulutused kapitaliseeritakse tarkvara soetusmaksumuses. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena.

Varade väärtuse langus

Piiramata kasutuseaga materiaalse põhivara (maa) ja amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (raha genereeriv üksus).

Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisenä.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Hoone ja ehitised	8 - 50
Telekommunikatsiooni rajatised ja seadmed	3 - 30
IT riistvara	3 - 5
Muu materiaalne põhivara	5
Litsentsid	3 - 10
Tarkvara	3
Muu immateriaalne põhivara	3 - 10

Rendid

Ettevõtte kui rentnik

Ettevõtte hindab lepingu sõlmimisel, kas tegemist on rendilepinguga või see sisaldab renti. Ettevõtte kui rentnik kajastab vastavalt IFRS 16 reeglitele kasutamisoiguse esemeks olevat renditavat vara („right-of-use asset“) bilansis Materiaalse põhivara koosseisus ja rendikohustist rendimaksete nüüdisväärtuses bilansis Laenukohustiste koosseisus. Rendikohustised jaotuvad lühi- ja pikaajalisteks ning neilt arvestatakse intressi, mis kajastatakse kasumiaruande kirje Intressikulud koosseisus. Kulum renditavatelt varadelt kajastatakse kasumiaruande kirjel Põhivarade kulum ja väärtuse langus. Lühiajalisi (12 kuud või vähem) kasutusrendi lepinguid, mille alusvara väärtus uuena on alla 5 000 euro (näiteks väheväärtuslikud kontoriseadmed jms) kajastatakse rendikuludes. IFRS 16 reeglite alusel kajastatakse bilansis järgmisi rendilepinguid:

Renditav vara	Kasutusiga(aastat)
RoU - Bürooruumid	10
RoU – Esinduste ruumid	5
RoU - Maa kasutus	25
RoU - Autod	5
RoU - Tehnilised ruumid	6
RoU - Vaskaablid	5
RoU - Valguskaablid	25
RoU - Sidekanalisatsioon	25
RoU - Tehnilised seadmed	2

Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja rendikohustise põhiosa tagasimakseteks ehk kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Rendimaksed koosnevad rendiperioodil tehtavatest järgmistest maksetest: a) fikseeritud rendimaksed; b) muutuvad rendimaksed; c) rendilepingu lõpetamisel tasumisele kuuluvad trahvid kui rendiperioodi kindlaksmääramisel eeldatakse, et rentnik kasutab rendilepingu lõpetamise õigust; d) ostuoptsioonide kasutamisest tulenevad maksed; e) lõppväärtuse garanteerimisest tulenevad maksed.

Teatud sündmuste toimumisel on rentnik kohustatud rendikohustise ümber hindama (nt renditähataja muutumine, tulevaste rendimaksete muutumine maksete määramiseks kasutatud indeksi või määra muutumise tõttu). Rendikohustise ümberhindlust kajastatakse kasutamisoiguse esemeks oleva vara maksumuse ja lühi- ning pikaajalise kohustise korrigeerimisena. Vara kasutamisoigust amortiseeritakse lineaarselt vara eeldatava kasuliku tööea või rendiperioodi jooksul, vastavalt sellele kumb on lühem. Rendilepingute pikkuse määramisel hindas juhtkond lepingute pikendamise ja katkestamise optsioonide realiseerumise tõenäosust, võttes arvesse kõiki teadaolevaid asjaolusid. IFRS 16 rendikohustiste diskonteerimiseks kasutatakse Rentniku

alternatiivset laenuintressimäära – intressimäär, mida rentnik peaks maksma, kui ta finantseeriks sarnase vara kasutusõiguse ostu laenuga. Diskontomäärade mudel on välja töötatud Telia Company Treasury poolt ja see põhineb järgmistel parameetritel: a) Telia Company rahaliste vahendite intressimäärad valuutade ja tähtaegade lõikes; b) EUR intressimäärade korrigeerimine vastavalt geograafilistele riskidele Soomes ja Balti riikides (tähtaja järgi); c) krediidiriski korrigeerimised, mis põhinevad Telia Company sisemisel krediidiiretingul erinevate Telia Company üksuste lõikes (tähtaja järgi).

2022 a. hindas Ettevõtte otsiooni tingimustega rendilepingute rendiperioodide võimalikku pikendamist. Renditud tehniliste ruumide rendilepingute puhul on Ettevõtte piisavalt kindel, et kasutab rendilepingu pikendamise võimalust ning seoses sellega on seisuga 31.12.2022 ümber hinnatud eelnimetatud rendilepingute aluseks oleva vara kasutusõigusi ja vastavaid rendikohustusi. Ümberhindluse tulemusena suurenesid varade kasutusõigused ja kohustused bilansis 482 tuhande euro võrra. Ümberhindluse kajastamisel on kasutatud ümberhindluse diskontomäära 7,87%. Rendiperioodid pikenesid keskmiselt 1,3 aastat.

Ettevõtte kui rendileandja

Kapitalirendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõuetena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas (võrdub saadaolevate rendimaksete nüüdisväärtusega, millele lisatakse renditava vara garanteerimata lõppväärtus rendiperioodi lõpuks). Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja intressituluks. Arvestatud intressitulu kajastatakse kasumiaruandes müügituludes.

Esindustes kaupade müügi korral kapitalirendi tingimustel kohaldatakse tootjatele ja vahendajatele mõeldud rendiarvestuse põhimõtteid, mille kohaselt tekib kapitalirendi lepinguga müües Ettevõttele kahte tüüpi müügitulu: kauba müügitulu, mis võtab arvesse kliendile tehtud hinnaalandeid ning mis kajastatakse rendilepingu jõustumisel ja Finantstulu finantseerimisteenuste osutamisest, mis kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Ettevõtte kajastab oma kaupu kapitalirendi tehinguga müües rendilepingu jõustumisel müügituluna müüdud vara õiglases väärtuses või rendileandjale laekuvate rendimaksete miinimumsumma turuintressimääraga diskonteeritud nüüdisväärtuses, kui viimane on madalam. Rendilepingu jõustumisel kajastatav müüdud kaupade kulu on väljarenditud vara bilansiline maksumus, mida on vähendatud garanteerimata jääkväärtuse nüüdisväärtusega.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis põhivarana ja amortiseeritakse vara kasuliku eluea jooksul.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad, võetud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Finantskohustisi kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansikuupäevast või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on kas rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Finantskohustis on rahuldatud siis, kui see on kas tasutud või lepinguliselt üle antud teisele osapoolale. Finantskohustis on lõpetatud siis, kui teine osapool on sellest loobunud. Finantskohustis aegub seadusandluses sätestatud tähtaegadel.

Finantskohustise eemaldamisel bilansist kajastatakse kohustise bilansilise maksumuse ja tema eest makstud tasu vahet kasumiaruandes tulu või kuluna.

Tarnijafaktooringud

Kui Ettevõtte tarnija on sõlminud faktooringulepingu finantseerimisettevõttega (faktor) ja müünud oma nõude Ettevõtte vastu faktorile, siis Ettevõtte kui faktooringu võlgnik kohustub tasuma tarnija arve finantseerimisettevõttele. Taolised tavapärased tarnijafaktooringu kohustused kajastatakse Ettevõtte bilansis lühiajaliste kohustistena grupis Võlad ja ettemaksed kirjel Võlad tarnijatele.

Kui Ettevõtte on sõlminud tarneahela faktooringu lepingu (reverse factoring), mille eesmärgiks on taotleda tarnijalt pikemaid maksetähtaegu (kuni 360 päeva) ja millega finantseerimisettevõtte (faktor) kohustub tasuma Ettevõtte võlgnevused tarneahela faktooringus osalevatele tarnijatele koheselt arve aktsepteerimisel ning arvestades asjaolu, et finantseerimisasutuse ees võetud kohustuse tähtaeg on oluliselt pikem kui kohustuse algne tähtaeg tarnija ees ja finantseerimisettevõtte saab selle pikendamise eest hüvitist, kajastab Ettevõtte tarneahela faktooringu lepingust tulenevaid võlgnevusi finantseerimisettevõttele laenukohustisena.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldised kajastatakse bilansis juhul, kui Ettevõtte on tekkinud enne bilansipäeva toimunud sündmuste tagajärjel seaduslikul või lepingulisel alusel põhinev kohustis; on tõenäoline, et kohustise realiseerumine on tõenäoline ning selle suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Eraldis kajastatakse eeldatavate kulutuste nüüdisväärtuses diskonteerides riskitava intressimääraga.

Eraldised on kajastatud juhtkonna parima hinnangu alusel ja nende tehingute tegelikud kulud võivad erineda käesoleva hetke hinnangutest.

Muud võimalikud või eksisteerivad kohustised, garantiid ja lubadused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks on avalikustatud aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Pensionieraldis

Pensionieraldiste arvutamise aluseks on võetud vastavad töövõtjatega sõlmitud lepingud, millest tulenevad pensionikohustused on kindla ajaperioodiga. Ettevõtte ei ole muid pensionikohustusi, kui üksnes need, mis on tekkinud kindlate minevikus sõlmitud lepingute alusel. Neid kajastatakse bilansis kohustuse tekkimisel nüüdisväärtuses, korrigeerides elukalliduse indeksiga. Aasta lõpus kontrollitakse oodatava eluea statistilist muutust ja vajadusel korrigeeritakse eraldise summat oodatava eluea muutuse indeksiga. Kulu kajastatakse kasumiaruandes real "Mitmesugused tegevuskulud".

Võrgu taristute likvideerimiseraldis

Võrgu taristute aluste maade kasutamiseks on Ettevõtte sõlminud kahte liiki lepinguid: "Hoonestusõiguse seadmise lepingud" ja "Kinnistu isikliku kasutusõigusega koormamise lepingud". Enamus lepinguid on sõlmitud tähtajaga 25 ja 50 aastat. Sõlmitud lepingute lõppemisel on Ettevõtte kohustatud hüvitama kõik kulud, mis on seotud lepinguobjektide tavapärasesse majanduslikku heakorda viimisega, eelkõige lepinguobjektid vabastama kasutuskõlbmatutest ehitistest ja rajatistest ning viima kinnistud lepingute sõlmimisele eelnenud seisundisse.

Ettevõttes on alates 2006. aastast arvatud võrgu taristute likvideerimiseraldis, mille aluseks on iga-aastased pakkumised vastavat teenust pakkuvatelt ettevõtetelt. Pakkumiste muutumisel korrigeeritakse vastavalt ka eraldise suurus. Eraldis kajastatakse eeldatavate kulutuste nüüdisväärtuses diskonteerides riskivaba intressimääraga.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine on abi, mida Ettevõtte on saanud tegevuste või vara soetamise finantseerimiseks.

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ja sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud.

Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse kasumiaruandes kirjel „Muud äritulud“.

Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Vastavat kohustust kajastatakse bilansis lühi- või pikaajalisena olenevalt sellest, millal toimub sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine.

Sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse tema kasuliku eluea jooksul.

Tulud

Kaubamüük

Kaubamüük sisaldab peamiselt Ettevõtte müügiesindustes ja läbi Ettevõtte e-keskkonna (Telia e-poe) tehtud kaubamüügi tehinguid.

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on üle läinud müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Kapitalirendi tingimustel sõlmitud kaubamüügi tehingute osas vt täiendavalt rentide arvestuspõhimõtteid. Kliendil on õigus tagastada e-poest soetatud kaupu 14 päeva jooksul.

Kuna tagastamise juhtumite arv on ebaoluline, siis Ettevõtte ei ole korrigeerinud tagastatavate kaupade osas müügitulu.

Teenused

Teenuste tulud moodustuvad: telekommunikatsiooniteenustest (sh. sidumisteenused), arvutisüsteemi ja andmebaaside hooldusest, teleringhäälingust, andmetöötluse ja veebiportaali tegevusest, finantseerimisteenustest (liising- ja järelmaksulepingud, nõuete faktooring) ja Ettevõtte klientidele telekommunikatsiooniteenuste tarbeks osutatavate kliendiseadmete renditeenustest. Tulu teenustelt kajastatakse teenuse osutamise perioodis, arvestades tegelikku mahtu perioodi jooksul, või kui teenuste osutamiseks vajalikud kliendiseadmed on üle antud.

Telekommunikatsiooniteenused

Telekommunikatsiooni teenuste tulud moodustuvad sideteenuste tasudest, mille hulka kuuluvad sidumistasud, välisühenduste tasud, püsitasud, ühendus- ja installeerimistasud ning teenustasud.

Sidumistasudelt teenitavad tulud kajastatakse tekkepõhiselt iga arvestusperioodi lõpus võttes aluseks erinevatelt partneritelt tegelikult sissetulnud mahud (näiteks kõneminutid).

Arvutisüsteemi ja andmebaaside hooldus

Äriklientidele pakub Ettevõtte erinevaid arvutisüsteemide ja andmebaaside hoolduse ning konsultatsiooni teenuseid, millest tulud tekivad seadmemajutusest, IT juhtimise ja IT süsteemide haldusest, SLA ning erinevatest riist- ja tarkvara tugiteenustest. Arveldatakse kokkulepitud hindades igakuiselt.

Veebiportaali tegevus

Läbi Ettevõttele kuuluvate veebiportaali Online.ee teenuste osutamine. Tulu tekib nimetatud portaalides reklaamimüügist üldise hinnakirja alusel või suuremate koostööpartneritega kokkuleppelistes fikseeritud hindades. Arveldamine toimub igakuiselt.

Teleringhääling

Teleringhäälingu tuludes kajastatakse lõppkliendile sisuteenuste (TV programmid, filmid, videolaenus) osutamisest saadud tulud. Lõppkliendile sisuteenuste eest arveldamisel kajastatakse tuludid saldeerituna, sest Ettevõtte tegutseb agendina, st et riskid ja hüved jäävad teenuse tegelikule pakkujale.

Paketimüük

Klientidele pakutakse erinevaid tooteid ja teenuseid ka pakulina. Sellistes pakkumistes võib sisalduda mitme toote üleandmine või mitme teenuse osutamine. Mõnel juhul sisaldab pakumine ka toote installeerimist, käivitamist või aktiveerimist, mille eest tasutakse fikseeritud tasu või fikseeritud tasu, mis on kombineeritud perioodiliste maksetega.

Telekommunikatsiooniseadmeid vaadeldakse eraldi osutatavast teenusest juhul, kui nende kliendile üleantavate seadmete jaoks eksisteerib eraldi turg, see tähendab, et nendega oleks võimalik ka teenusest eraldatuna kaubelda. Taoliste kaupadega seotud kulud kajastatakse samaaegselt müügituludega.

Kombineeritud lepingud jaotatakse osadeks, kui seadmed ja teenused on eraldi identifitseeritavad. Müügitulu jaotatakse seadmete ja teenuste vahel proportsionaalselt vastavalt üksikute elementide õiglasele väärtusele. Seadmete puhul, mis on kasutatavad vaid koos kindlate grupi poolt pakutavate toodete või teenustega, ei toimu nendega seotud tulude eraldamist ning kogu teenitav tulu periodiseeritakse üle teeninduslepingu kehtivuse perioodi. Ebamõistlike kulude ja mahukate tagastustegevuste vältimiseks võib Ettevõtte ka seadmete tagasinõudmisest loobuda. Taoliste lepingutega seotud tulud kajastatakse teeninduslepingu kehtimise jooksul. Reeglina on Ettevõttel kohustus seadmete tagasivõtuks, vajadusel kohustus hilisemaks utiliseerimiseks.

Finantseerimisteenused

Finantseerimisteenustena kajastab Ettevõtte intressitulu järelemaksu-, faktooring- ja liisinglepingutelt. Intressitulu jagatakse lepinguperioodile arvestusega, et finantseerija tulususe määr on igal ajahetkel netoinvesteeringu jäägi suhtes sama.

Renditeenused

Telekommunikatsiooniteenust toetavate kliendiseadmete kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna. Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui selle suurus ja laekumise tõenäosus on teada. Intressitulu arvestatakse tekkepõhiselt, väljaarvatud juhtudel, kui selle laekumine ei ole tõenäoline. Dividenditulu kajastatakse dividendide väljakuulutamisel. Intressitulud kapitalirendilt ja järelemaksunõuetelt kajastatakse müügitulude koosseisus.

Grupi ettevõtetele osutatavad teenused

Grupi ettevõtetele osutatavate telekommunikatsiooni teenustele lisaks toimub grupiüleste tegevustega seotud teenuste osutamine nagu personalikulud, ühise teenuste ja toodete pakumise ja tehnoloogilise võimekuse loomise ning juhtimisega seotud teenused jt. Arveldamine toimub tekkepõhiselt vastavalt tegelikele kuludele pluss marginaal.

Maksustamine

Ettevõtte tulumaks

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksa Eestis registreeritud äriühing tulumaksu mitte teenitud vaid jaotatud kasumilt. Tulumaksuseaduse alusel maksustatakse äriühingu poolt väljamakstud dividendid ja muud kasumi arvelt tehtud väljamaksed olenemata saajast. Tulumaks rakendub erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ja siirdehinna korrigeerimistelt. Aastatel 2022 ja 2021 oli tulumaksu määr 20/80 väljamakse summalt. Ettevõtte ei ole oma tegutsemisperioodi jooksul teostanud fondiemissioone, mis avaldaksid mõju potentsiaalse tulumaksu arvutamisele juhul, kui Ettevõtte otsustaks vähendada aktsiakapitali. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Alates 1. jaanuarist 2019 kohaldub tulumaksuseaduse alusel regulaarselt makstavatele dividendidele madalam maksumäär 14% ehk 14/86 dividendide netosummast. Seega saab residendist äriühing dividendide tulumaksuga maksustamisel kohaldada madalamat maksumäära 14/86 ja tavamäära 20/80. 2023. aastal residendist äriühing saab madalamat maksumäära 14/86 rakendada ühele kolmandikule 2020.-2022. aastatel jaotatud kasumist, millelt residendist äriühing on maksnud tulumaksu. Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste

vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega –kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Käibemaks

Telia Eesti AS on käibemaksu kohustuslane. Johtuvalt osutatavate liising- ja järelmaksutehingute maksuvabadest intressidest oli Telia Eesti AS maksustatava käibe suhe kogukäibesse 2022. aastal 99% (2021.a. 99%). Käibemaksu proportsioonist tulenev kulu kajastub ärikuludes. Maksuametil on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. Juhatuse hinnangul ei esine aastaaruande tegemise hetkel asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata täiendava maksusumma.

Seotud osapooled

Käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel on osapooled loetud seotuks, kui ühel poolel on teise üle kontroll või oluline mõju teise osapoole äriliste, finants- või juhtimisotsustele.

Seotud osapoolte defineerimisel ei ole lähtutud ainult tehingute ja omavahelise suhte juriidilisest vormist vaid ka nende tegelikust sisust.

Aruandekuupäeva järgsed sündmused

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega. Korrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid ning selle mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja kasumiaruandes.

Mittekorrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on niisugune sündmus, mis ei anna tunnistust aruandepäeval eksisteerinud asjaoludest ning selle mõju lõppenud aasta bilansis ja kasumiaruandes ei kajastata, vaid avaldatakse lisades.

Lisa 2 Raha

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Arvelduskontod	18 452	12 922
Sularaha kassas	48	47
Raha teel	47	45
Kokku raha	18 547	13 014

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	37 774	37 774	0	
Ostjatelt laekumata arved	38 635	38 635	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-861	-861	0	24
Nõuded seotud osapoolte vastu	20 163	20 080	83	28
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	15	15	0	5
Muud nõuded	1 806	1 806	0	
Viitlaekumised	1 806	1 806	0	
Ettemaksed	3 417	3 417	0	
Tulevaste perioodide kulud	3 417	3 417	0	
Järelmaksu nõuded	20 251	11 067	9 184	
Kapitalirendi nõuded	2 410	1 128	1 282	11
Muud nõuded	6 509	5 181	1 328	
Kokku nõuded ja ettemaksed	92 345	80 468	11 877	

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	34 552	34 552	0	
Ostjatelt laekumata arved	35 229	35 229	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-677	-677	0	24
Nõuded seotud osapoolte vastu	23 290	23 290	0	28
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	15	15	0	5
Muud nõuded	816	816	0	
Viitlaekumised	816	816	0	
Ettemaksed	3 297	3 297	0	
Tulevaste perioodide kulud	3 297	3 297	0	
Järelmaksu nõuded	21 891	11 915	9 976	
Kapitalirendi nõuded	1 841	1 051	790	11
Muud nõuded	6 886	5 489	1 397	
Kokku nõuded ja ettemaksed	92 588	80 425	12 163	

Lisa 4 Varud

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Tooraine ja materjal	4 610	3 235
Müügiks ostetud kaubad	13 389	9 461
Ettemaksed varude eest	45	97
Kokku varud	18 044	12 793

Seoses varude realiseerimismaksumuse langemisega alla soetusmaksumuse on varusid 2022.aastal alla hinnatud summas 603 tuhat eurot (2021: 496 tuhat eurot). Varude allahindluse kulu on kajastatud kasumiaruande kirjel Olulised käibevara allahindlused (Lisa 24). Varasematel perioodidel tehtud allahindlusi 2022. ja 2021. aastatel tühistatud ei ole.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2022		31.12.2021	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	2 940	0	2 292
Üksikisiku tulumaks	0	803	0	740
Erisoodustuse tulumaks	0	20	0	28
Sotsiaalmaks	0	1 411	0	1 325
Kohustuslik kogumispension	0	61	0	59
Töötuskindlustusmaksed	0	97	0	90
Ettemaksukonto jääk	15		15	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	15	5 332	15	4 534

Maksude ettemaksete summa kokku on avaldatud Lisas 3, maksuvõlgade summa kokku on avaldatud Lisas 14.

Lisa 6 Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	2 425	2 425	7
Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	511	511	8
Kokku investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	2 936	2 936	

Lisa 7 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(tuhandetes eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2021	31.12.2022
11306239	Green IT OÜ	Eesti	Kontorimasinate ja seadmete rentimine ja kasutusrent, k.a.arvutid, arvutite, arvuti väliseadmete ja tarkvara hulgimüük	100	100

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:			
Tütarettevõtja nimetus	31.12.2021	31.12.2022	
Green IT OÜ	2 425	2 425	
Kokku tütarettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	2 425	2 425	

Lisa 8 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad

(tuhandetes eurodes)

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon: 2022					
Sidusettevõtja registrikood	Sidusettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2021	31.12.2022
10747013	SK ID Solutions AS	Eesti	Sertifitseerimisteenuste, ajatempliteenuste ning nendega seotud teenuste osutamine	50	50

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon			
Sidusettevõtja nimetus	31.12.2021	31.12.2022	
SK ID Solutions AS	511	511	
Kokku sidusettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	511	511	

Lisa 9 Materiaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

											Kokku
	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad			Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
			Transportivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed			Lõpetamata projektid	Ettemaksed		
31.12.2021											
Soetusmaksumus	5 830	75 176	1 336	23 711	426 293	451 340	9 388	7 863	0	7 863	549 597
Akumuleeritud kulum	-594	-41 250	-472	-17 187	-271 447	-289 106	-4 992	0	0	0	-335 942
Jääkmaksumus	5 236	33 926	864	6 524	154 846	162 234	4 396	7 863	0	7 863	213 655
Ostud ja parendused	0	0	0	0	0	0		34 052	161	34 213	34 213
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		0						34 052	161	34 213	34 213
Amortisatsioonikulu	-238	-5 864	-294	-3 812	-33 195	-37 301	-1 390	0	0	0	-44 793
Müügid (jääkmaksumuses)	-50	-402	0	-1	0	-1	0	0	0	0	-453
Ümberliigitamised	0	1 710	0	4 821	31 180	36 001	141	-37 868	0	-37 868	-16
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest	0	1 642	0	4 821	31 248	36 069	157	-37 868	0	-37 868	0
Ümberliigitamised varudega	0	0	0	0	0	0	-16	0	0	0	-16
Muud ümberliigitamised		68			-68	-68	0	0	0	0	0
Muud muutused	-58	2 213	78	0	3 709	3 787	0	0	0	0	5 942
31.12.2022											
Soetusmaksumus	5 722	70 160	1 396	24 916	429 686	455 998	9 249	4 047	161	4 208	545 337
Akumuleeritud kulum	-832	-38 577	-748	-17 384	-273 146	-291 278	-6 102	0	0	0	-336 789
Jääkmaksumus	4 890	31 583	648	7 532	156 540	164 720	3 147	4 047	161	4 208	208 548

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2022
Maa	63
Ehitised	7 435
Masinad ja seadmed	32
Arvutid ja arvutisüsteemid	32
Muud materiaalsed põhivarad	1
Kokku	7 531

2022. aastal võõrandati Tallinnas Sõle tänav 14 asuv kinnistu müügihinna 7 450 tuhat eurot.

2021. aastal müüdnud materiaalsete põhivarade müügihind kokku oli 100 tuhat eurot, sh Ettevõttele mittevajalike ehitiste müügihind 41 tuhat eurot.

Real Muud muutused kajastub alates 01.01.2019 finantsarvestuse standardi Rendilepingud jõustumise järgselt Kasutusõiguse varade (IFRS 16) lisandumine vara klasside kaupa (Lisa 30).

Bilansipäeva kuupäevaga tehti 2022. aastal mitterahalisi tehinguid põhivara soetamiseks 18 126 tuhat euro eest (2021: 16 593 tuhat eurot), mida finantseeriti ostuarvete faktoormisega. Mitterahaliste tehingute summas on korrigeeritud Rahavoogude aruandes investeerimistegevuse rahavoogusid real Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel. Lisainformatsioon esitatud Lisas 31.

Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

					Kokku
	Arvutitarkvara	Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	Muud immateriaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2021					
Soetusmaksumus	44 674	10 659	3 083	3	58 419
Akumuleeritud kulum	-22 202	-5 591	-2 214	0	-30 007
Jääkmaksumus	22 472	5 068	869	3	28 412
Ostud ja parendused	14 306	11 973	23	29	26 331
Amortisatsioonikulu	-13 164	-2 070	-193	0	-15 427
Ümberliigitamised		3		-3	
31.12.2022					
Soetusmaksumus	43 185	21 883	2 323	29	67 420
Akumuleeritud kulum	-19 571	-6 909	-1 624	0	-28 104
Jääkmaksumus	23 614	14 974	699	29	39 316

Veeu Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid summa hulgas on kajastatud Ettevõtte telekanali Inspira tarbeks 2022. aastal soetatud litsentsitasud summas 1 378 tuhat eurot ja amortisatsioon litsentsidelt 721 tuhat eurot (2021: vastavalt 398 tuhat eurot ja 343 tuhat eurot).

Lisa 11 Kapitalirent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Seadmete kapitalirent	2 397	1 116	1 281	0	4,5-19,9%	EUR	2027	
Kinnistute kapitalirent	14	13	1	0	6%	EUR	2024	
Kapitalirendinõuded kokku	2 411	1 129	1 282	0				3
	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Seadmete kapitalirent	1 816	1 040	776	0	3,06-24,90%	EUR	2026	
Kinnistute kapitalirent	26	12	14	0	6%	EUR	2024	
Kapitalirendinõuded kokku	1 842	1 052	790	0				3

Ettevõtte müüb kapitalirendi tingimustel erinevaid seadmeid: kontoritehnikat, Telia teenuste kasutamiseks vajalikke kliendiseadmeid, vahendusjaamu jms. Rendilepingute kestvus on 3-5 aastat. Lisaks on kapitalirendi tingimustel müüdud mõned Ettevõttele mittevajalikud kinnistud. Kapitalirendi nõuete tagatiseks on lepingutes fikseeritud seadmed ja kinnistud.

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
IFRS16 rendilepingute kohustised	40 173	5 958	19 381	14 834	1,75-7,97%	EUR	2023-2103	
Kapitalirendikohustised kokku	40 173	5 958	19 381	14 834				13

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
IFRS16 rendilepingute kohustised	40 485	5 950	20 992	13 543	1,44-6,86%	EUR	2021-2103	
Kapitalirendikohustised kokku	40 485	5 950	20 992	13 543				13

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2022	31.12.2021
Maa	3 313	3 609
Ehitised	19 827	22 130
Masinad ja seadmed	14 992	13 154
Kokku	38 132	38 893

Kapitalirendikohustistena kajastuvad Kasutusõiguse varade (IFRS 16) diskonteeritud maksed.

Vara kasutusõiguse lepingutest osa on tähtajatud, mille puhul hinnangulise lepingu pikkuse fikseerimisel on võetud aluseks lepingu varade eeldatav kasutusiga. Rendilepingud võivad muuhulgas sisaldada tingimuslikki rendimakseid, lepingute pikendamise ja vara väljaostmise võimalusi. Ettevõtte on sõlminud rendilepinguid büroo ruumidele, esindustele, maale, sõidukitele, tehnilistele ruumidele, vask- ja valguskaablitele, sidekanalisatsioonidele ning tehnilistele seadmetele.

Individuaalselt olulised rendikohustised on seotud bürooruumide ja valguskaablite rendiga. Tallinnas, Mustamäe tee 3 renditavate bürooruumide rendikohustise jääk seisuga 31.12.2022 on 5 464 tuhat eurot (2021: 6 007 tuhat eurot), lõpptähtajaga 2027. aastal ning leping sisaldab pikendamise opsiiooni. Valguskaablite rendikohustise jääk Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutuse ees 31.12.2022 on 5 169 tuhat eurot (2021: 4 987 tuhat eurot) ning Eesti Energia AS-i ees 31.12.2022 on 3 089 tuhat eurot (2021: 1 988 tuhat eurot), lepingud on tähtajatud. Ettevõtte on hinnanud lepingute lõpptähtajaks 2045. aasta.

Lisa 12 Kasutusrent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2022	2021	Lisa nr
Kasutusrenditulu	11 621	10 060	19
Rendile või üürile antud varade bilansiline jääkmaksumus			
Masinad ja seadmed	10 245	9 797	
Kokku	10 245	9 797	

Ettevõtte rendib välja kasutusrendi tingimustel ruume, ruutereid ja digibokse. Kasutusrendi lepingutel ei ole lisatingimusi ja neid on võimalik lõpetada minimaalselt 3 kuuulise etteütle mis tähtajaga.

Kasutusrendile antud Ettevõttele mittevajalikud ruumid moodustavad ebaolulise osa kogu ettevõtte kinnisvara osast.

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2022	2021	Lisa nr
Kasutusrendikulu	78	118	22,30

Ettevõtte rendib kasutusrendi tingimustel sõiduaautosid, maatükke, büroo- ja äriruume ning siderajatisi. Kõikide kasutusrendilepingute alusvaluutaks on euro. Lepingud ei sea piiranguid Ettevõtte dividendi- ega finantseerimispoliitikale. Alates 2019. aastast on kasutuse rendi lepinguid kajastatud vastavalt rendiarvestuse standardile (IFRS 16). Rendikuluna on Kasumiaruandes kajastatud väikese väärtusega rentidega seotud kulud ja muutuvate rendimaksete kulud.

Maatükkide rendiga kaasneb mastide aluse maa endisesse olukorda taastamise kohustus, mille tarbeks Ettevõtte on moodustanud iseseisva eraldise (Lisa 16).

Lisa 13 Laenukohustised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Laen emaettevõttelt	25 000	25 000			2,62%	EUR	30.01.2023	28
Laen emaettevõttelt	35 000	35 000			2,12%	EUR	31.05.2023	28
Laen emaettevõttelt	13 000	13 000			4,08%	EUR	31.10.2023	28
Skandinaviska Enskilda Banken AB faktooring	22 080	22 080			0%	EUR	06.09.2023	
Danske Bank A/S, Danmark, Sweden Branch faktooring	20 459	20 459			0%	EUR	20.12.2023	
OP Corporate Bank plc	2 193	2 193			0%	EUR	17.09.2023	
Lühiajalised laenud kokku	117 732	117 732						
Kapitalirendikohustised kokku	40 173	5 958	19 381	14 834				11,30
Laenukohustised kokku	157 905	123 690	19 381	14 834				
	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Laen emaettevõttelt	25 000	25 000			1,63%	EUR	29.02.2022	28
Laen emaettevõttelt	25 000	25 000			1,64%	EUR	31.05.2022	28
Skandinaviska Enskilda Banken AB faktooring	28 092	28 092			0%	EUR	30.12.2022	
Danske Bank A/S, Danmark, Sweden Branch faktooring	16 956	16 956			0%	EUR	30.12.2022	
Lühiajalised laenud kokku	95 048	95 048						
Pikaajalised laenud								
Laen emaettevõttelt	25 000	0	25 000	0	2,62%	EUR	30.01.2023	28
Pikaajalised laenud kokku	25 000	0	25 000	0				
Kapitalirendikohustised kokku	40 485	5 950	20 992	13 543				11,30
Laenukohustised kokku	160 533	100 998	45 992	13 543				

Emaettevõtjalt saadud laenude intressikulu arvestati summas 1 493 tuhat eurot (2021: 2 095 tuhat eurot). Laenude tagatiseks on ettevõtte äritegevuse rahavood.

Kapitalirendikohustiste real on kajastatud Kasutusõiguse vara (IFRS 16) lepingutest tulenevad tasumisele kuuluvad maksed (Lisa 11), mille varadest annab ülevaate Lisa 30 Kasutusõiguse varad (IFRS 16).

Lisa 14 Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	33 967	33 967	0	
Võlad töövõtjatele	1 822	1 822	0	15
Võlad seotud osapooltele	18 205	18 205	0	28
Maksuvõlad	5 332	5 332	0	5
Muud võlad	10 053	10 053	0	
Muud viitvõlad	10 053	10 053	0	
Saadud ettemaksed	3 999	2 337	1 662	
Tulevaste perioodide tulud	1 996	334	1 662	
Muud saadud ettemaksed	2 003	2 003	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	73 378	71 716	1 662	

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	36 268	36 268	0	
Võlad töövõtjatele	1 636	1 636	0	15
Võlad seotud osapooltele	11 465	11 465	0	28
Maksuvõlad	4 534	4 534	0	5
Muud võlad	9 217	9 217	0	
Muud viitvõlad	9 217	9 217	0	
Saadud ettemaksed	3 780	1 931	1 849	
Tulevaste perioodide tulud	2 164	315	1 849	
Muud saadud ettemaksed	1 616	1 616	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	66 900	65 051	1 849	

Lisa 15 Võlad töövõtjatele

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Puhkusetasude kohustis	1 737	1 562	
Võlgnevus tegevjuhtkonnale	85	73	
Võlgnevus aruandvatele isikutele	0	1	
Kokku võlad töövõtjatele	1 822	1 636	14

Lisa 16 Eraldised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	Intressiarvestus	31.12.2021
Mastide ja moodulhoonete likvideerimiseraldis	2 318	66	0	45	2 429
Pensionieraldis	185	0	-76	0	109
Oracle litsentside eraldis	154	0	-154	0	0
Aastapreemia eraldis	5 087	6 109	-4 468	0	6 728
Kokku eraldised	7 744	6 175	-4 698	45	9 266
	31.12.2021	Moodustamine/korrigeerimine	Kasutamine	Intressiarvestus	31.12.2022
Mastide ja moodulhoonete likvideerimiseraldis	2 429	59	0	19	2 507
Pensionieraldis	109	0	-76	0	33
Hoone müügikulude eraldis	0	284	-204	0	80
Aastapreemia eraldis	6 728	4 544	-5 291	0	5 981
Kokku eraldised	9 266	4 887	-5 571	19	8 601

Mastide ja moodulhoonete likvideerimise eraldist suurendavad edasiulatuvalt arvestatavad intressikulud ning vähendavad tegelikud mastide või moodulhoonete likvideerimisega seonduvad kulud.

Aastapreemia (sh. maksud) eraldis on kajastatud 2022. aastal eraldiste real ja korrigeeritud vastavalt ka 2021. aastat vähendades Võlgnevust töövõtjatele ja Muid viitvõlgasid (lisa 14).

Lisa 17 Tingimuslikud kohustised ja varad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	51 219	40 588
Tulumaksukohustus võimalikelt dividendidelt	9 868	7 346
Tegev- ja kõrgema juhtkonna lahkumishüvitised	638	767
Kokku tingimuslikud kohustised	61 725	48 701

Tingimuslike kohustuste jagunemine:

- Tulumaksukohustus võimalikelt dividendidelt.

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2022 moodustas 61 087 tuhat eurot (31.12.2021: 47 934 tuhat eurot). Alates 1. jaanuarist 2018 kohaldub tulumaksuseaduse alusel regulaarselt makstavatele dividendidele madalam maksumäär 14% ehk 14/86 dividendide netosummast. Seega saab residendist äriühing dividendide tulumaksuga maksustamisel kohaldada madalamat maksumäära 14/86 ja tavamäära 20/80.

- Tegev- ja kõrgema juhtkonna lahkumishüvitised.

Tegev- ja kõrgema juhtkonna lahkumishüvitised kuuluvad väljamaksmisele ainult juhul, kui lahkumise algatab Ettevõtte.

- Potentsiaalsed maksurevisjonist tulenevad kohustused.

Maksuhaldur ei ole algatanud ega läbi viinud Ettevõttes maksurevisjoni ega üksikjuhtumite kontrolli. Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata maksusumma, intressid (0,06% päevas maksuvõlalt) ning trahvi.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Lisa 18 Aktsiakapital

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Aktsiakapital	500	500
Aktsiate arv (tk)	50 000	50 000

Ettevõtte Aktsiakapital on jaotatud 50 tuhandeks nimiväärtuseta aktsiaks. Aktsia on jagamatu. Iga aktsia annab selle omanikule ühe hääle ja õiguse osaleda Ettevõtte üldkoosolekul ning kasumi ja Ettevõtte lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel.

Lisa 19 Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes			
Müük Euroopa Liidu riikidele			
Eesti	314 858	304 527	
Rootsi	36 176	35 089	
Soome	8 601	10 589	
Läti	641	602	
Leedu	552	854	
Prantsusmaa	354	112	
Iirimaa	288	265	
Poola	250	181	
Holland	242	144	
Saksamaa	205	260	
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	593	656	
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	362 760	353 279	
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike			
Ukraina	547	4	
Suurbritannia	423	509	
Šveits	403	327	
Norra	171	264	
Müük väljaspool Euroopa Liidu riike, muud	250	224	
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	1 794	1 328	
Kokku müügitulu	364 554	354 607	
Müügitulu tegevusalade lõikes			
Telekommunikatsiooni teenuste osutamine	198 094	191 870	
Kaubamüük	55 726	57 956	
Arvutisüsteemide ja andmebaaside hooldus, konsultatsioonid	26 307	23 700	
Teleringhääling	24 079	23 295	
Infoalane tegevus (andmetöötlus, veebiportaalide tegevus jms)	7 127	6 474	
Renditeenused	11 621	10 060	12
Finantseerimisteenuste osutamine	3 455	4 047	
Grupi ettevõtetele osutatud teenused	37 800	36 934	28
Muud müügitulud	345	271	
Kokku müügitulu	364 554	354 607	

Lisa 20 Muud äritulud

(tuhandetes eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Kasum materiaalsete põhivarade müügist	7 078	334	9
Tulu sihtfinantseerimisest	110	94	
Trahvid, viivised ja hüvitised	414	380	
Kasum lootusetute nõuete müügist	737	354	
Muud	138	77	
Kokku muud äritulud	8 477	1 239	

Lisa 21 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(tuhandetes eurodes)

	2022	2021
Tooraine ja materjal	1 028	915
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	51 715	53 722
Energia	1 061	506
Elektrienergia	1 061	506
Sideoperaatorite teenused	42 991	46 276
Muud	1 719	1 639
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	98 514	103 058

Lisa 22 Mitmesugused tegevuskulud

(tuhandetes eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Üür ja rent	78	118	
Energia	9 603	5 884	
Elektrienergia	9 114	5 550	
Soojusenergia	212	109	
Kütus	277	225	
Veevarustusteenused	44	34	
Mitmesugused bürookulud	360	348	
Lähetuskulud	295	69	
Koolituskulud	555	691	
Riiklikud ja kohalikud maksud	154	129	
Grupi ettevõtelt soetatud teenused	49 000	48 090	28
Hooldus- ja remondikulud	12 242	13 459	
Reklaam ja muud turustuskulud	3 682	3 482	
Riigilõiv	1 491	1 421	
Logistikateenused	1 729	1 704	
Arvete väljastamise kulud	574	783	
Valvekulud	499	371	
Muud	2 889	2 195	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	83 195	78 778	

Grupi ettevõtelt soetatud teenused 2022. ja 2021. aastal koosnevad Telia Grupi ettevõtelt soetatud juhtimisteenustest, hankeprotsessi kuludest, infotehnoloogia arendus- ja juhtimisteenustest ja telekommunikatsioonivõrgu hooldus- ning juhtimisteenustest.

Muud mitmesugused tegevuskulud sisaldavad muuhulgas sisseostatud konsultatsiooni-, IT arenduse-, kindlustus- ja parkimisteenuseid ning isikliku transpordi kasutamise kulusid.

Lisa 23 Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)

	2022	2021
Palgakulu	52 147	50 043
Sotsiaalmaksud	17 754	17 042
Muud	692	625
Kokku tööjõukulud	70 593	67 710
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	1 498	1 527

Lisa 24 Olulised käibevara allahindlused

(tuhandetes eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete muutus	973	540	
Varude allahindlus ja mahakandmine	603	496	
Kokku olulised käibevara allahindlused	1 576	1 036	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded			
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi alguses	-677	-932	
Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	-1 335	-1 053	
Lootusetuks tunnistatud nõuded	1 151	1 308	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi lõpuks	-861	-677	3

Lisa 25 Muud ärikulud

(tuhandetes eurodes)

	2022	2021
Kahjum valuutakursi muutustest	107	181
Trahvid, viivised ja hüvitised	29	10
Sponsorlus ja annetused	223	215
Muud	353	0
Kokku muud ärikulud	712	406

Lisa 26 Intressikulud

(tuhandetes eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Intressikulu laenudelt	1 513	2 106	13,28
Kasutusõiguse vara (IFRS 16) lepingute intressikulu	1 659	1 498	30
Muud intressikulud	19	45	
Kokku intressikulud	3 191	3 649	

Lisa 27 Tulumaks

(tuhandetes eurodes)

Tulumaksukulu komponendid	2022		2021	
	Maksustatav summa	Tulumaks	Maksustatav summa	Tulumaks
Väljakuulutatud dividendid	40 842	7 078	28 984	4 455
Eesti	40 842	7 078	28 984	4 455
Kokku	40 842	7 078	28 984	4 455

Lisa 28 Seotud osapooled

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Telia Company AB
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Rootsi Kuningriik

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Nõuded ja ettemaksed			
Emaettevõtja	14 886	16 391	
Tütarettevõtjad	196	79	
Sidusettevõtjad	25	26	
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	5 042	6 780	
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	10	11	
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	4	3	
Kokku nõuded ja ettemaksed	20 163	23 290	3
Laenukohustised			
Emaettevõtja	73 000	50 000	
Kokku laenukohustised	73 000	50 000	13
Võlad ja ettemaksed			
Emaettevõtja	12 072	4 360	
Tütarettevõtjad	4	0	
Sidusettevõtjad	34	448	
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	6 037	6 582	
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	58	72	
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	3	
Kokku võlad ja ettemaksed	18 205	11 465	14

PIKAAJALISED	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Laenukohustised			
Emaettevõtja	0	25 000	
Kokku laenukohustised	0	25 000	13

LAENUKOHUSTISED	31.12.2020	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	31.12.2021	Perioodi arvestatud intress	Lisa nr
Emaettevõtja	139 000	50 000	114 000	75 000	2 095	13,26
Kokku laenukohustised	139 000	50 000	114 000	75 000	2 095	

LAENUKOHUSTISED	31.12.2021	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	31.12.2022	Perioodi arvestatud intress	Lisa nr
Emaettevõtja	75 000	66 000	-68 000	73 000	1 493	13,26
Kokku laenukohustised	75 000	66 000	-68 000	73 000	1 493	

MÜÜDUD	2022			2021		
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused	Põhivara
Emaettevõtja	0	31 918	0	0	30 666	0
Tütarettevõtjad	998	64	0	687	47	1
Sidusettevõtjad	139	273	0	21	244	0
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	126	13 904	0	496	16 781	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	6	90	0	0	102	0
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	49	0	0	45	0
Kokku müüdnud	1 269	46 298	0	1 204	47 885	1

OSTETUD	2022			2021		
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused	Põhivara
Emaettevõtja	0	49 000	0	0	48 090	0
Tütarettevõtjad	87	310	2	440	585	0
Sidusettevõtjad	0	511	0	0	972	0
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	11	6 183	577	778	8 336	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	617	0	0	645	0
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	8	0	0	3	0
Kokku ostetud	98	56 629	579	1 218	58 631	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2022	2021
Arvestatud tasu	1 725	1 705
Erisoodustused	45	62

Emaettevõttelt 2022. aastal saadud laenud sisaldavad mitterahalist tasaarveldamist summas 15 468 tuhat eurot, millega on korrigeeritud finantseerimistegevuse rahavoogusid (2021: 25 000 tuhat eurot).

2022. aastal välja kuulutatud ja makstud dividendid emaettevõtjale moodustasid 40 842 tuhat eurot (2021: 28 984 tuhat eurot).

Seotud osapoolte vahelistes nõuetes seisuga 31.12.2022 ega 31.12.2021 allahindluseid ei tehtud.

Lisa 29 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Jaanuaris 2023 võõrandas Ettevõtte rahavoogu genereeriva käitise, mille müügisummast pool on aruande allkirjastamise hetkeks laekunud, teine pool peab lepingu kohaselt laekuma 2023. aasta teise kvartali lõpus, mille järgselt toimub ka omandiõiguse üleminek. Ettevalmistamisel on klientide teavitamine tehingust.

10. veebruaril 2023 teatas Telia Company, et Dan Olov Strömberg, juhtimisklastri LED juht (Leedu, Eesti ja Taani) ning Telia Eesti AS-i nõukogu esimees, kavatab 2023. aasta suvel Telia Companyst pensionile minna.

Peale varasema Ärikliendiüksuse juhi Holger Haljandi määramist Telia Eesti AS-i juhatuse esimeheks 01.12.2022 asus tema kohale Kristjan Kukk. 01.03.2023 nimetas Telia Eesti AS nõukogu Kristjan Kuke ka ettevõtte uueks juhatuse liikmeks. Endise juhatuse esimehe Robert Pajose tööleping Telia Eesti AS-is lõpeb aprillis 2023.

Ettevõtte on otsustanud sulgeda 2023. aasta lõpuks 3G sageduse. Otsuse mõju finantsnäitajatele on mitteoluline, kuna kasutusel olevad põhivarad on valdavalt amortiseerunud.

Lisa 30 Kasutusõiguse varad (IFRS 16)

(tuhandetes eurodes)

	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed			Kokku	Lisa nr
			Transpordi- vahendid	Muud masinad ja seadmed	Kokku		
Soetusmaksumus							
01.01.2022	4 203	34 367	1 335	14 821	16 156	54 726	
Lisandumised	550	1 927	88	1 637	1 725	4 202	
Muudatused lepingute tingimustes	-608	286	-10	2 072	2 062	1 740	
Lisandunud kokku	-58	2 213	78	3 709	3 787	5 942	9
Mahakantud varad	0	-649	-18	-617	-635	-1 284	
31.12.2022	4 145	35 931	1 395	17 913	19 308	59 384	
Akumuleeritud kulum							
01.01.2022	-594	-12 237	-472	-2 530	-3 002	-15 833	
Amortisatsioonikulu	-238	-4 516	-294	-1 655	-1 949	-6 703	
Mahakantud varade kulum	0	649	18	617	635	1 284	
31.12.2022	-832	-16 104	-748	-3 568	-4 316	-21 252	
Jääkmaksumus 31.12.2021	3 609	22 130	863	12 291	13 154	38 893	
Jääkmaksumus 31.12.2022	3 313	19 827	647	14 345	14 992	38 132	

Kasumiaruandes kajastatud summad	2 022	2 021	Lisa nr
Väikese väärtusega rentidega seotud kulu	52	97	
Muutuvate rendimaksetega seotud kulu, mida ei ole arvestatud rendikohustiste mõõtmisel	26	21	
Kasutusrendikulu kokku	78	118	22
Rendikohustiste intressikulu	1 659	1 498	25

Ettevõtte puudusid kapitalirendi tingimustel soetatud põhivarad.

Rentidega seotud kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks ning intressimäärad on kajastatud Lisas 13 Laenukohustised ja Lisas 11 Kapitalirendid.

Rentidega seotud raha väljamaksed kokku 2022. aastal oli 7 883 tuhat eurot (2021: 7 355 tuhat eurot), millest intressid moodustasid 1 183 tuhat eurot (2021: 1 122 tuhat eurot).

Lisa 31 Rahavoogude kommentaarid

(tuhandetes eurodes)

2022. Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus

	31.12.2022	31.12.2021	Muutus
Võlad ja ettemaksed	73 378	66 900	
Eraldised	8 601	9 266	
Sihtfinantseerimine	242	242	
Kohustused ja ettemaksed kokku	82 221	76 408	
Mitterahalised korrigeerimised			
- eraldise diskonteerimine	-19	0	
- mastide demonteerimise eraldise moodustamine	-140	0	
- intresside viitvõlg	-1 136	-1 127	
- loovutatud arved pankadele	49 195	0	
- tasumata investeeringute arved	-24 389	-6 263	
Korrigeerimised kokku	23 511	-7 390	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	105 732	69 018	36 714

2021. Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus

	31.12.2021	31.12.2020	Muutus
Võlad ja ettemaksed	66 900	66 468	
Eraldised	9 266	7 744	
Sihtfinantseerimine	242	242	
Kohustused ja ettemaksed kokku	76 408	74 454	
Mitterahalised korrigeerimised			
- eraldise diskonteerimine	-45	0	
- mastide demonteerimise eraldise moodustamine	-66	0	
- intresside viitvõlg	-1 126	-2 511	
- loovutatud arved pankadele	45 797	0	
- tasumata investeeringute arved	-27 007	-10 413	
Korrigeerimised kokku	17 553	-12 924	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	93 961	61 530	32 431

2. Rahavood investeerimistegevusest

	2022	2021	Lisa
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel			
- Põhivara soetuskulud	-60 544	-54 596	9,10
- Lisandunud mastide demonteerimise reservi arvelt	60	66	16
- tasumata investeeringute arved aasta lõpu seisuga	24 389	27 007	
- tasutud eelmise aasta investeeringute arved	-6 263	-10 413	
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-42 358	-37 936	

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 20.04.2023

Telia Eesti AS (registrikood: 10234957) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KRISTJAN KUKK	Juhatuse liige	23.04.2023
ELIS PIKMETS	Juhatuse liige	23.04.2023
HOLGER HALJAND	Juhatuse liige	24.04.2023
KRISTJAN VIILMANN	Juhatuse liige	24.04.2023

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Telia Eesti AS aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud Telia Eesti AS (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2022 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2022 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finants tulemust ja rahavoogusid kooskõlas raamatupidamise seaduse ja Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetele.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on eespool toodu osas oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma.

Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetele.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas raamatupidamise seaduse ja Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusel avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infot või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Mariel Akkermann

Vandeaudiitori number 574

Aktsiaselts Deloitte Audit Eesti

Audiitorettevõtja tegevusloa number 27

Tornimäe tn 5, Tallinn, Harju maakond, 10145

24.04.2023

Audiitorite digitaalallkirjad

Telia Eesti AS (registrikood: 10234957) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MARIEL AKKERMANN	Vandeaudiitor	24.04.2023

Kasumi jaotamise ettepanek

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2022
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	7 092
Aruandeaasta kasum (kahjum)	53 995
Kokku	61 087
Jaotamine	
Dividendideks	51 219
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	9 868
Kokku	61 087

Kasumi jaotamise otsus

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2022
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	7 092
Aruandeaasta kasum (kahjum)	53 995
Kokku	61 087
Jaotamine	
Dividendideks	51 219
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	9 868
Kokku	61 087

Ainuaktsionäri otsus vastuvõetud 07.06.2023

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Elektroonilise side teenused traadita sidevõrgus	61201	111633000	30.62%	Jah
Elektroonilise side teenused fikseeritud sidevõrgus	61101	86461000	23.72%	Ei
Telekommunikatsiooniseadmete jaemüük spetsialiseeritud kauplustes	47421	49458000	13.57%	Ei
Muude tarbesemete ja kodumasinate väljaüürimine ja kasutusrent	77291	37800000	10.37%	Ei
Televisiooniteenused ehk lineaarsed audiovisuaalmeedia teenused	60201	24079000	6.61%	Ei
Arvutisüsteemide ja andmebaaside haldus	62031	23237000	6.37%	Ei
Peakontorite tegevus	70101	11549000	3.17%	Ei
Veebiportaalide tegevus	63121	5316000	1.46%	Ei
Arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara jaemüük spetsialiseeritud kauplustes	47411	4498000	1.23%	Ei
Muu laenuandmine, v.a pandimajad	64929	3455000	0.95%	Ei
Muud infotehnoloogia- ja arvutialased tegevused	62091	3070000	0.84%	Ei
Heli- ja videoseadmete jaemüük spetsialiseeritud kauplustes	47431	1770000	0.49%	Ei
Andmetöötlus, veebihosting jms tegevused	63111	1596000	0.44%	Ei
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	417000	0.11%	Ei
Mujal liigitamata infoalane tegevus	63991	215000	0.06%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6397213
Faks	+372 6402027
E-posti aadress	info@telia.ee
Veebilehe aadress	www.telia.ee